

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoCsp/21/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3122202163
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3122202163.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Ivana Kubínyiho a sudkýň JUDr. Gabriely Janákovej a Mgr. Zuzany Holúbkovej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. Advokátska kancelária Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, Bratislava, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, D. E. F., o zaplatenie 1.555,40 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 28. februára 2023, č.k. 17Csp/16/2022-67, takto

rozhodol:

- Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- Žalovanému nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

- Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. nepriznal žalovanému náhradu trov konania.
- Súd prvej inštancie rozhodoval na základe žaloby, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia 1.555,40 eur s príslušenstvom. V žalobe uviedol, že jeho právny predchodca uzatvoril so žalovaným zmluvu o úvere, na základe ktorej žalovanému poskytol úver, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť. To však žalovaný nespravil. Preto sa obrátil na súd.
- Súd prvej inštancie uviedol, že žalobca si uplatňuje právo na peňažné plnenie (pohľadávku) zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, resp. sa jedná o postúpenú bankovú pohľadávku, teda peňažný záväzok žalovanému voči banke (G. H. I.). Túto pohľadávku mal nadobudnúť zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 09.11.2021.
- Súd prvej inštancie po dokazovaní skonštatoval, že uplatnená pohľadávka zanikla jej splnením pred podaním žaloby, čo je dôvodom pre zamietnutie žaloby.
- Súd prvej inštancie pritom uviedol aj iné dva dôvody, vedúce k zamietnutiu žaloby. Po prvé, zmluva o spotrebiteľskom úvere nebola uzavretá v písomnej forme, nakoľko predložená zmluva je zrejme neúplná a neobsahuje podpis žalovaného v jej texte [s čím je spojený taký následok, že úver je bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch]. Po druhé, žalobca nepreukázal, že postupca (banka, veriteľ) dodržal ustanovenia § 7 ods. 1, ods. 20, ods. 27 zákona o spotrebiteľských úveroch (odborné a kvalifikované posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver).

6. K hlavnému dôvodu, pre ktorý súd prvej inštancie žalobu zamietol, uviedol, že podľa listiny na č.l. 32 a 33 boli dňa 10.11.2021 na účte držiteľa kreditnej karty, žalovaného, vykonané dve platby v sumách 1.357,09 eur a 198,31 eur. Platby boli evidované ako kreditné operácie (credit), tak ako aj iné kreditné operácie (napr. v dňoch 18.06.2018, 17.07.2018, 24.08.2018, 23.01.2019), s poznámkou „Vaša platba - Ďakujeme“. Spolu sa jedná o 1.555,40 eur, čo sa zhoduje s výškou žalovanej sumy. Súd prvej inštancie uviedol, že nemá žiadny rozumný dôvod domnievať sa, že sa nejedná o splátku dlžnej sumy, keďže jej vykázanie sa zhoduje s inými skôr vykonanými splátkami žalovaným, t.j. kreditnými operáciami na účte. Ak žalovaný dňa 10.11.2021 plnil postupcovi, plnil ju platne. Postupca dňa 09.11.2021 uzatvoril so žalobcom zmluvu o postúpení pohľadávok, ktorých súčasťou mala byť aj predmetná pohľadávka, avšak oznámenie o postúpení pohľadávky bolo vyhotovené až dňa 12.11.2021, pričom potvrdenie o jeho odoslaní žalobca ani nepredložil.

7. Súd prvej inštancie upozornil, že nemohol na pojednávaní právneho zástupcu žalobcu oznámiť, že po oboznámení sa s listinnými dôkazmi zistil, že podľa listiny na č.l. 32 boli dňa 10.11.2021 vykonané dve platby na účte žalovaného v celkovej výške 1.555,40 eur s poznámkou kreditnej platby „Vaša platba - Ďakujeme“, a že žalobca nepreukázal, že by veriteľ riadne zisťoval bonitu žalovaného pri poskytnutí, resp. pred poskytnutím úveru. Tým sa bez vážnych dôvodov obral o možnosť reagovať na tieto zistenia a prípadne predložiť dôkazy preukazujúce opak, resp. právo požiadať o odročenie pojednávania.

8. Ak sa právny zástupca žalobcu ospravedlnil z neúčasti na pojednávaní z dôvodu hospodárnosti konania, tak je tento jeho podľa súdu prvej inštancie postup akceptovateľný a jeho účasť nie je pre rozhodnutie potrebná. Ak sa však domnieval, v zmysle jeho podania z 21.02.2023, že bude odročovať pojednávanie z dôvodu, aby mu umožnil predložiť ďalší dôkaz, potrebný pre vyhovie jeho žalobe, a vyzve ho na predloženie, tak tento jeho predpoklad súd prvej inštancie považoval nesprávny. Uviedol, že zo žiadneho ustanovenia CSP nevyplýva takáto možnosť. Práve naopak. Týmto postupom by porušil nielen zásadu neustrannosti súdu, ale aj základný princíp sporového konania, ktorým je princíp efektivity v zmysle čl. 17 CSP. Navyše takýto postup by poškodzoval aj slabšiu sporovú stranu, ktorou je žalovaný ako spotrebiteľ. V zmysle čl. 6 CSP sa vyvažuje nerovnovážne postavenie strán sporu v prospech slabšej strany sporu, a nie naopak v prospech silnejšej strany. Súd prvej inštancie takisto akcentoval zásadu ústnosti konania. Na ústnom pojednávaní je priestor, aby súd komunikoval so sporovými stranami, resp. ich zástupcami, prezentoval im svoj právny názor a prípadnú potrebu doplnenia dokazovania, resp. preukázanie určitej podstatnej skutkovej okolnosti. Pritom právny zástupca žalobcu ako advokát by mal byť odborne spôsobilý reagovať na zistenia, resp. závery súdu na pojednávaní. Takisto by mal disponovať všetkými k veci potrebnými dôkazmi a nevyčkávať na výzvu súdu a tieto následne predkladať. Postup, ktorý navrhoval právny zástupca žalobcu, by v podstate degradoval pojednávanie na to, že súd sa na ňom oboznámi s preloženými dôkazmi a sám iniciatívne vyzve stranu na predloženie ďalších potrebných dôkazov. Strany postupujú v konaní podľa pokynov súdu (čl. 8 a čl. 10 CSP), resp. súd postupuje podľa zákona a nie súd postupuje podľa pokynov, resp. predstáv sporovej strany (právny zástupca žalobcu v podaní zo dňa 21.02.2023 si dovoľil požiadať súd o písomné vyzvanie žalobcu na preukázanie určitých skutočností).

9. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 257 CSP. Aj napriek tomu, že žalovaný bol v konaní plne úspešný, v dôsledku čoho by mu patrilo právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu, súd prvej inštancie vzal do úvahy to, že žalovanému v priebehu konania nevznikli žiadne trovy konania, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa, a preto mu súd náhradu trov konania v zmysle § 257 CSP nepriznal.

10. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca.

11. Namietal, že by pred podaním žaloby došlo k zániku uplatnenej pohľadávky. Súd prvej inštancie uviedol, že dvoma transakciami spolu vo výške 1.544,40 eur došlo k zániku pohľadávky. S týmto záverom žalobca nesúhlasí. Žalovaný nimi nesplnil dlh. Transakcie zo dňa 10.11.2021, ktoré sú v platobnej histórii označené ako „Vaša platba - Ďakujeme“, nepredstavujú platby žalovaného, ale internú účtovnú operáciu postupcu, ktorý si po postúpení pohľadávky zvyšok dlžnej sumy týmto spôsobom zaúčtoval, pričom suma v uvedenej výške (1.555,40 eur) bola následne postúpená na neho. Uvedenému nasvedčuje aj to, že účtovné operácie boli na účte žalovaného vykonané deň po postúpení pohľadávky z postupcu na

žalobcu (ku ktorému došlo dňa 09.11.2021) a spôsob, akým postupca v platobnej histórii zaznamenal tieto operácie, predstavujú „odpis“ postupcu po postúpení. Preto má za to, že dokazovaním súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. K úhrade dlžnej sumy nedošlo.

12. Žalobca ďalej podrobne namietal i záver súdu prvej inštancie o absencii písomnej formy zmluvy o úvere podľa § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Podpis žalovaného je v digitalizovanej podobe. Preto je nutné prijať záver, že zmluva je uzatvorená v písomnej podobe, a z toho dôvodu nie je úver bezúročný a bez poplatkov.

13. Žalobca nesúhlasil ani s tým, že by neskúmal jeho právny predchodca bonitu žalovaného. Žalobca pritom nesúhlasil s postupom súdu prvej inštancie. Uviedol, že podal dňa 31.03.2022 žalobu. Dňa 13.01.2023 (teda takmer rok po tom, čo sa vo veci nič neudialo) mu súd prvej inštancie doručil predvolanie na pojednávanie, ktoré sa malo uskutočniť dňa 28.02.2023. Na tomto pojednávaní sa nezúčastnil, nakoľko mal za to, že súd prvej inštancie považuje žalobu za dôvodnú, nakoľko do momentu pojednávania nevyzval na preukázanie, resp. ozrejmienie skutočností tvrdených v žalobe, alebo na preukázanie jej dôvodnosti, a teda považoval svoju účasť na pojednávaní za nehospodárnu. Súd prvej inštancie sa na pojednávaní zamerl (okrem iného) i na skúmanie toho, či postupca pred poskytnutím úveru skúmal bonitu spotrebiteľa. Súd prvej inštancie ho však do termínu pojednávania nevyzýval na predloženie akýchkoľvek dôkazov navyše v otázke splnenia povinnosti postupcu podľa § 7 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch, hoci tak urobiť mal a mohol, ak považoval žalobu za nedôvodnú (§ 138 CSP). Nakoľko mu nebol vytvorený priestor na preukázanie náležitého skúmania bonity žalovaného, tak predložil listinu Osvedčenie verifikovania bonity a možnosti splácania úveru. Dodal, že nejde o novotu, lebo súd prvej inštancie ho nevyzval na doloženie dôkazov.

14. Na tomto základe žalobca žiadal odvolací súd, aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že vyhovie žalobe v plnom rozsahu, resp. napadnutý rozsudok zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

15. K odvolaniu žalobcu sa žalovaný nevyjadril.

16. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej ako „CSP“) bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

17. Žalobca sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie ohľadom toho, že by žalobou uplatnená pohľadávka bola splnená. Súd prvej inštancie vyšiel z toho, že z dôkazu na čl. 32 a 33 plynie, že dňa 10.11.2021 boli vykonané dve platby evidované ako kreditné operácie v sumách 1.357,09 eur a 198,31 eur (spolu vo výške žalovanej sumy, t.j. 1.555,40 eur) s poznámkou „Vaša platba - Ďakujeme“, pričom rovnaké kreditné operácie sa udiali aj v minulosti (v dňoch 18.06.2018, 17.07.2018, 24.08.2018, 23.01.2019). Žalobca však tvrdí, že obe tieto transakcie predstavujú iba účtové operácie postupcu deň po postúpení pohľadávky. Nepredstavujú tak splnenie pohľadávky.

18. Odvolací súd sa s touto argumentáciou žalobcu nestotožňuje.

19. I podľa odvolacieho súdu plynie z dôkazu na čl. 32 a 33, že žalobou uplatnená pohľadávka je splnená. To, že by malo ísť iba o účtovnú operáciu postupcu, z tohto dôkazu nevyplýva. To skonštatoval správne aj súd prvej inštancie, ktorý zdôraznil, že nejestvuje žiadny rozumný dôvod domnievať sa, že uvedené dve platby z 10.11.2021 nepredstavujú splátku dlžnej sumy. Uvedené nevyvracia ani žalobca odvolaním.

20. Podstatné pritom podľa odvolacieho súdu je, že súd prvej inštancie riadne predvolal žalobcu (i žalovaného) na pojednávanie. Žalobca sa z vlastnej vôle pojednávania nezúčastnil. Tým sa zbavil možnosti vysvetliť a súčasne preukázať, že uvedené dve platby z 10.11.2021 predstavujú účtovnú operáciu postupcu a nepreukazujú splnenie žalobou uplatnenej pohľadávky. Žalobca mal možnosť na nariadenom pojednávaní preukázať, že napriek tomu, že dve platby z 10.11.2021 sa zhodujú aj s ostatnými kreditnými operáciami žalovaného a napriek tomu, že už na prvý pohľad predstavujú úhradu žalovanej pohľadávky, tak v skutočnosti to tak nie je, ale ide o účtovnú operáciu postupcu. Žalobca mohol tiež hodnoverne vysvetliť a preukázať fakt, prečo sa jedná v uvedenom dôkaze o dve platby, hoci podľa

žalobcu ide o jednu účtovnú operáciu, a napokon i to, prečo obe tieto transakcie obsahujú údaj „Vaša platba - Ďakujeme“.

21. Je to práve pojednávanie, kde súd prvej inštancie vyjadruje predbežné právne posúdenie veci (viď § 181 ods. 2 CSP), čomu následne sporové strany môžu prispôbiť svoju aktivitu tak, aby boli v konaní úspešné (viď § 181 ods. 3 CSP). Pred týmto okamihom (za predpokladu, že nebolo nariadené predbežné prejednanie sporu podľa § 168 a nasl. CSP) nie je súd povinný, a ani by to nebolo účelné a hospodárne, aby sporovým stranám oznamoval svoje predbežné právne posúdenie veci, čomu by sporové strany mohli prispôbiť svoju aktivitu. Ako to zdôrazňuje vo svojej judikatúre Ústavný súd SR, „účelom a zmyslom stanoviska súdu

k skutkovým tvrdeniam a navrhovaným dôkazom a jeho predbežného právneho posúdenia veci podľa § 181 ods. 2 CSP je zefektívnenie, zrýchlenie a zjednodušenie sporového konania vrátane prevencie tzv. prekvapivých súdnych rozhodnutí. Svoju povinnosť splní súd tým, že

s predmetnými závermi oboznámi osoby prítomné na prvom pojednávaní. Obligatórne určenie sporných a nesporných skutkových tvrdení, vymedzenie predmetu dokazovania a vyslovenie predbežného právneho názoru na vec má zásadný význam pre ďalší procesný postup strán

v kontradiktórnom sporovom konaní. Postup súdu je pre strany a ich zástupcov na základe uvedených úkonov predvídateľný a transparentný. Súčasne je však kladený väčší dôraz na zodpovednosť strany za jej vlastnú procesnú aktivitu a za rovnako transparentné substancovanie skutkových tvrdení a dôkazných návrhov“ (uznesenie zo dňa 24.11.2022, sp. zn. I. ÚS 643/2022). Tento postup súd prvej inštancie na pojednávaní aj splnil. Umožnil tak žalobcovi plné uplatnenie jeho práv. Negatívne následky v podobe straty sporu tak ťažia žalobcu.

22. Odvolací súd podotýka, že súd prvej inštancie svoj postup aj vecne správne vysvetlil (v bode 7.5. napadnutého rozsudku). K tomuto postupu súdu prvej inštancie žalobca neprezentoval v odvolaní žiadnu argumentáciu. Napokon žalobca v odvolaní ani nepreukazuje svoje tvrdenie, že uvedené dve transakcie predstavovali iba účtovnú operáciu postupcu, žiadnym konkrétnym dôkazom (čo by odvolací súd vyhodnocoval najskôr v intenciách prípustnosti takéhoto nového dôkazu vo svetle § 366 CSP).

23. Vzhľadom na to, že je vecne správny záver súdu prvej inštancie o splnení žalobou uplatnenej pohľadávky, žalobu súd prvej inštancie zamietol vecne správne. To je dôvodom na potvrdenie napadnutého rozsudku podľa § 387 ods. 1 CSP odvolacím súdom.

24. Odvolací súd sa ostatným námietkam žalobcu z dôvodu hospodárnosti nevenoval, nakoľko beztak nemajú na výsledok tohto sporu žiaden vplyv (na závere o splnení žalovanej pohľadávky nič nemenia).

25. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní plne úspešný, trovy odvolacieho konania nepriznal, pretože mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

26. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).